

3. Практики КСВ в Україні 2019 / Під ред. Саприкіної М.; Центр «Розвиток КСВ». – К.: 2019. – 152 с.
4. Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності. URL: <http://csr-ua.info/csr-ukraine/> (дата звернення 16.02.2020).
5. Соціологи назвали самі важкі проблеми для українців. *Портал новостей LB.ua*. URL: https://lb.ua/news/2019/05/16/427016_sotsiologi_nazvali_samie_vazhnie.html (дата звернення 16.02.2020).
6. Україна напередодні президентських виборів 2019 – лютий. *Socis*. URL: <http://socis.kiev.ua/2019-02/> (дата звернення 16.02.2020).
7. Україна напередодні президентських виборів 2019 – березень. *Socis*. URL: <http://socis.kiev.ua/2019-03/> (дата звернення 16.02.2020).
8. Ціль 1. Подолання бідності у всіх її формах та усюди. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/no-poverty#національні-завдання> (дата звернення 16.02.2020).
9. Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/reduced-inequalities#національні-завдання> (дата звернення 16.02.2020).
10. Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях. *Національні консультації щодо Цілей Сталого Розвитку в Україні*. URL: <http://sdg.org.ua/ua/pro-hlobalni-tsili/peace-justice-and-strong-institutions> (дата звернення 16.02.2020).

Квасній Л., к.е.н.,
професор кафедри економіки та підприємництва,
Килівник О., докторант
Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО І ДЕРЖАВНОГО РІВНЯ В УМОВАХ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ

Вступ. В процесі впровадження інформаційних систем особливої уваги набувають задачі надійності збереження інформації про пацієнтів, швидкого доступу до даних, можливості взаємообміну інформацією між різними медичними закладами та проведення статистичного аналізу зведених даних.

Основний текст. Практика показує що вітчизняна система охорони здоров'я стикається з такими проблемами, як: підвищення вимог населення до систем охорони здоров'я; обмежений бюджет; часта зміна місця проживання пацієнтів та ін. Застосування комплексних інформаційних систем, які дозволять організувати управління медичними закладами на сучасному рівні, суттєво підвищить не тільки якість лікування і рівень медичних послуг, але й ефективність, тобто рентабельність, використання медичних ресурсів. Незадовільною є ситуація з інформуванням міських управлінь охорони здоров'я, санепідемстанцій та інших установ про епідеміологічну ситуацію чи поточний стан захворюваності, та

наявність вільних ліжок в лікарнях тощо. Через відсутність сучасної техніки, програмного забезпечення та засобів зв'язку така інформація є неповною і запізнілою.

Медичні інформаційні системи представляють собою програмні комплекси, що забезпечують керування спеціалізованими та профільними медичними службами, поліклінічною (включаючи диспансеризацію), стаціонарною і швидкою медичною допомогою населенню на рівні території (міста, області, республіки).

Розрізняють наступні групи медичних інформаційних систем :

1. *Інформаційні системи територіального органа системи охорони здоров'я*, котрі включають в себе:

- адміністративно-управлінські ІС, призначені створювати умови для вирішення комплексу організаційних задач керівниками територіальних медичних служб, головними фахівцями в організаційно-методичних відділах, бюро медичної статистики тощо;

- статистичні ІС, що здійснюють збір, обробку й одержання зведених даних по основних медико-соціальних показниках відповідно до територій.

2. Інформаційні системи для вирішення медико-технічних завдань, призначені забезпечити інформаційну підтримку діяльності медичних працівників спеціалізованих медичних служб.

3. Комп'ютерні телекомунікаційні медичні мережі, призначені для створення єдиного інформаційного простору охорони здоров'я на рівні регіону.

Серед ІС державного рівня для інформаційної підтримки системи охорони здоров'я на рівні держави, можна виділити наступні типи:

1. Інформаційні системи державних органів системи охорони здоров'я, що включають наступні підсистеми:

- ІС, що здійснюють інформаційну підтримку організації управління міністерством;

- адміністративно-управлінські ІС, котрі забезпечують функціонування комплексу організаційних завдань управління медичною галуззю, що дозволяє оптимізувати розподіл і використання ресурсів різних медичних служб, здійснювати вибір пріоритетних напрямків.

2. Статистичні інформаційні медичні системи, котрі здійснюють збір, обробку й одержання зведених даних за основними медико-соціальними показниками.

3. Медико-технічні ІС, котрі здійснюють інформаційну підтримку діяльності медичних працівників спеціалізованих медичних служб на державному рівні і передбачають забезпечення наступності на всіх етапах і рівнях діяльності, ведення державних реєстрів. До таких ІС для вирішення медико-технологічних завдань входять інформаційні системи за окремими напрямками: швидкої медичної допомоги; спеціалізованої медичної допомоги, включаючи державні реєстри (фтизіатрія, психіатрія, інфекційні хвороби тощо); лікарського забезпечення.

4. Галузеві медичні інформаційні системи, призначені здійснювати інформаційну підтримку галузевих медичних служб (Міністерства оборони, Міністерства з надзвичайних ситуацій тощо).

5. Комп'ютерні телекомунікаційні медичні мережі, що забезпечують створення єдиного інформаційного простору охорони здоров'я на рівні держави.

Відповідно до завдань управління, ІС медичних закладів включає в себе наступні підсистеми: медико-технологічну, організаційну та адміністративну. Ці підсистеми найчастіше зв'язані в єдину локальну мережу.

Медико-технологічна підсистема забезпечує інформаційну підтримку діяльності лікарів різних спеціальностей. МІС базового рівня та технологічні системи рівня конкретного медичного закладу повинні входити в структуру медико-технологічної підсистеми, забезпечуючи автоматизацію всього технологічного процесу медичних працівників. Вона звичайно включає в себе: комплекс АРМ спеціалістів даного медичного закладу, на базі яких здійснюється ведення основної документації (формалізована карта амбулаторного хворого, формалізована історія хвороби тощо), формування баз даних на хворих, формування звітних документів, інформаційна підтримка прийняття рішень та оцінка результатів діяльності лікаря; консультативно-діагностичні системи та центри; скринінгові системи; персоніфіковані реєстри; інформаційно-довідкові системи і бази даних медичного закладу.

Організаційна (господарська) підсистема вирішує задачі управління потоками хворих, в тому числі оптимізації і завантаження всіх видів ресурсів. Функціонування підсистеми забезпечується комп'ютеризацією робочих місць персоналу реєстратури, диспетчерів і медичної статистики.

Оперативна інформація про рух хворих та про наявність вільних ліжок в стаціонарі, про відвідування поліклінік дозволяє підвищити ефективність вирішення проблем черги чи обрання пріоритетів.

Адміністративна підсистема охоплює фінансово-економічну та адміністративно управлінську сторони діяльності медичного закладу. Підсистема дозволяє вирішувати задачі управління (контроль за діяльністю різних підрозділів, аналіз об'єму та якості роботи лікарів, облік динаміки показників здоров'я прикріпленого контингенту, контроль за плановим терміном спостережень диспансерних груп і терміном лікування в стаціонарі, задачі кадрової та фінансово-економічної політики установи (комплектування штату, облік праці та заробітної плати, облік матеріальних ресурсів, ціноутворення, розрахунки із страховими компаніями, медико-економічні стандарти тощо). Адміністративний розділ роботи медичних установ є найбільш комп'ютеризованим у наш час.

В нинішніх умовах реформування системи охорони здоров'я для роботи в Електронній системі охорони здоров'я (ЕСОЗ) закладу необхідно підключитися до електронної системи охорони здоров'я через медичну ІС. Медичні заклади можуть обирати будь-яку медичну ІС з-поміж тих, які відповідають вимогам і підключилися до центральної бази даних ЕСОЗ а саме[1]:

- Реєстрація закладу в МІС Health24;

- Реєстрація закладу в МІС МСPlus;
- Реєстрація закладу в МІС MedEir;
- Реєстрація закладу в МІС EMCiMED;
- Реєстрація закладу в МІС Поліклініка без черг;
- Реєстрація закладу в МІС Helsi;
- Реєстрація закладу в МІС Медстар;
- Реєстрація закладу в МІС Каштан;
- Реєстрація закладу в МІС МедІнфоСервіс;
- Реєстрація закладу в МІС Asker.net.

Висновки та пропозиції. Таким чином для ефективного використання інформаційних медичних систем, враховуючи рекомендації С.А.Яремка, [2] пропонуємо доцільність:

- використання єдиних стандартів та протоколів обміну інформацією;
- створення ринку готових комп'ютерних рішень та їх використання в діяльності медичного закладу;
- удосконалення нормативно-правової бази, яка формує стратегію інформаційної політики для всіх медичних закладів;
- створення освітніх центрів з підготовки медичного персоналу з питань інформаційного забезпечення системи охорони здоров'я, запровадження підготовки спеціалістів для роботи з програмним забезпеченням і телекомунікаційними технологіями.

Використана література:

1. Національна служба здоров'я України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://nszu.gov.ua/>
2. Яремко С.А. Впровадження інформаційних систем в організаційно-управлінські структури медичних закладів / С.А.Яремко // Вісник Хмельницького національного університету 2015, № 1. – С. 240.

Квасній Л., к.е.н.,
професор кафедри економіки та підприємництва,
Романів О., докторант
Прикарпатський інститут ім. М. Грушевського
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

РОЛЬ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ У РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

У статті 49 Конституції України зазначено, що охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм[1].

Під санаторно-курортним лікуванням розуміють медичну допомогу, що здійснюється з профілактичною, лікувальною або реабілітаційною метою на основі застосування природних лікувальних чинників (мінеральні води,